

BROZICEK v. ITALIJA

(Eur. Court H.R., 19. 12. 1989, Series A no. 167)

14. - 23. [Pokrajinsko sodišče v Savoni je dne 1. 7. 1981 nemškega državljana Georga Brozicka spoznalo za krivega storitve kaznivega dejanja upiranja policiji in povzročitve telesne poškodbe, ki ju je storil leta 1975, ter mu izreklo pogojno kazen petih let zapora. V Zvezni republiki Nemčiji je leta 1976 od italijanskih organov pregona prejel v italijanščini napisano obvestilo [comunicazione giudiziaria], ki pa ga je vrnil z zahtevo (na katero ni dobil odgovora), naj mu pišejo v njemu razumljivem jeziku. Naslednje obvestilo, ki ga je sodišče poslalo leta 1978 skupaj s prošnjo, naj si v Italiji zagotovi vročitveni naslov, je bilo vrnjeno pošiljatelju. G. Brozicek je trdil, da ga zaradi spremembe naslova ni prejel. Ker odgovora ni bilo, je tožilstvo (in kasneje tudi predsednik savonskega Pokrajinskega sodišča) sklepalo, da si obdolženec vročitvenega naslova v Italiji ni želel zagotoviti. Zato so odločili, da se na obtoženca naslovljeni dokumenti shranijo pri sodišču. Sodili so mu v odsotnosti [in absentia].

Za svojo obsodbo je g. Brozicek izvedel 5. 5. 1984, ko so ga nemške oblasti obvestile o kazenski evidenci [Bundeszentralregistergesetz]. V odgovoru na njegovo zahtevo po obveščenosti mu je italijansko Ministrstvo za pravosodje svetovalo, naj zoper sodbo vloži 'na videz zapozneno pritožbo' [appello apparentemente tardivo], če meni, da o njej ni bil zakonito obveščen. Te možnosti g. Brozicek ni uporabil.]

Pravna vprašanja

I. Predhodni ugovori vlade

29., 30. [Sodišče je posredovane ugovore Vlade, češ da g. Brozicek še ni izčrpal vseh domačih pravnih sredstev, zavrglo kot prepozne in vlogo dopustilo.]

1. Na videz zapoznena pritožba [Apello apparentemente tardivo]

31. Vlado stališče je, da bi vlagatelj lahko vložil 'na videz zapozneno pritožbo' in tako izpodbijal zakonitost obvestila o povzetku sodbe in dokončno sporno odločitev. [...] Komisija je menila, da je zaradi kratkega roka, v katerem je tako pritožbo mogoče vložiti (le tri dni od obvestila o sodbi ali od datuma, ko je oseba zanj izvedela), izvrševanje tega pravnega sredstva v obravnavanem primeru le teoretično.

32. [...] Ker g. Brozicka o sodbi z dne 1. 7. 1981 niso obvestili osebno, je bil sporno, kdaj naj bi tridnevni rok za vložitev pritožbe pričel teči. [...] Vlagatelj bi lahko v danem roku podal obvestilo o nameravani vložitvi pritožbe le, če bi imel v tem času možnost posvetovanja z odvetnikom ali kako drugo osebo, ki bi bila seznanjena z italijanskim kazenskim postopkom. Po mnenju Sodišča te možnosti ni imel, še posebej zato ne, ker je za svojo obsodbo izvedel šele nekaj let po pravomočnosti sodbe. [...]

2. Prošnja za preizkus skladnosti 170. in 177. člena Zakona o kazenskem postopku s 24. členom Ustave

34. [...] Sodišče je opozorilo, da glede preizkusa ustavnosti zakona v italijanskem pravnem sistemu posameznik nima pravice do neposredne pritožbe na Ustavno sodišče. To možnost ima le sodišče, ki vsebinsko odloča o zadevi, in sicer na zahtevo stranke ali po lastni presoji. [...]

II. Zatrjevanje kršitve 6. člena

A. 3. odstavek (a)

38. [...] Sodišče je ugotovilo, da je sodno obvestilo iz leta 1976 za g. Brozicka predstavljalo „obtožbo“ v skladu s 6. členom (glej sodbo v primeru Corigliano z dne 10. 12. 1982). [...]

40. Po mnenju Komisije pristojni organi niso preverili, ali vlagatelj razume italijansko, ampak so preprosto domnevali, da je razumel bistvo sodnega obvestila. [...]

41. Po mnenju Sodišča je potrebno upoštevati dejstva, da vlagatelj ni bil Italijan in tudi ni prebival v Italiji ter da je pristojne organe italijanske sodne oblasti jasno obvestil, da je imel zaradi pomanjkljivega znanja italijanskega jezika težave pri razumevanju vsebine posredovanih sporočil. [...]

Italijanske sodne oblasti bi morale ugoditi njegovi zahtevi, naj ga obvestijo v materinem jeziku ali v enem od uradnih jezikov Združenih narodov. To ne velja samo za primere, če bi imele možnost ugotoviti, da je vlagatelj pritožbe s svojim znanjem italijanščine pomen obtožb dejansko razumel. Nobeden od dokazov iz dokumentov v spisu niti izjave prič, ki so bile na zahtevo vlade ali vlagatelja pritožbe zaslišane 23. 4. 1989, tega ne potrjuje. Zato je prišlo do kršitve 3.(a) odstavka 6. člena.

42. Trditev, da sodno obvestilo z dne 23. 2. 1976 ni pomenilo „nadrobne obvestila o bistvu in vzrokih obtožbe“, po oceni Sodišča ni utemeljena. Namen tega sredstva je bil g. Brozicka obvestiti o postopku proti njemu. Obvestilo je dovolj natančno označilo kazniva dejanja, ki jih je bil obdolžen, opredelilo kraj in čas izvršitve kaznivega dejanja in navedlo ime žrtve.

B. 1. odstavek

43. - 46. [G. Brozicek se je tudi pritožil, da njegov primer ni bil deležen poštenega obravnavanja, in to zato, ker se ni imel možnosti udeležiti sojenja. Sodišče je takoj na začetku ugotovilo, da ni dokazov, ki bi kazali, da se je g. Brozicek nameraval odpovedati svoji pravici do sodelovanja na sojenju. Prvo sodno obvestilo ni zadostilo eni od zahtev 3. (a) odstavka 6. člena. Glede drugega, poslanega leta 1978, je Sodišče menilo, da vlagatelju pritožbe ni bilo znano. Poleg tega je ugotovilo, da predsednik savonskega Pokrajinskega sodišča vlagatelja pritožbe ni poskušal osebno obvestiti o obtožbah. Iz tega izhaja, da je prišlo do kršitve 1. odstavka 6. člena.]

III. Uporaba 50. člena

47. - 51. [Sodišče je menilo, da mu po Konvenciji ne gre pristojnost razveljaviti sodbo z dne 1. 7. 1981 in odrediti njen izbris iz evidence g. Brozicka, kakor je ta zahteval na podlagi 50. člena. Odločilo je, da se ne more ukvarjati z njegovo zahtevo za denarno odškodnino, ker se je skliceval na okoliščine, ki se ne nanašajo na ugotovljene kršitve. Zahteva po nadenarni odškodnini je utemeljena, če kršitve povzročijo določeno stopnjo tovrstne škode. Ugotovljene kršitve 6. člena so ustvarile temelj za pravično nadomestilo.]